

På 1800 talets senare del och fram till 1920 talet vigdes i kyrkan så många som kunde, och för övrigt ej vara rädda för att uppträda bland mycket folk. Det sedes ju "att stå på heta stenen", och nog blev de beskådade av menigheten. Herrskap och de förmögare hade då alltid "stass", det var brudmästare, tjärnor, och marskalkar. När vigseln förtäddes i kyrkan, var det alltid i samband med gudstjänsten. Efter 1930 är det sällsynt att några viges i samband med gudstjänsten, är det en söndag är det efter gudstjänstens slut, men de flästa vigselarna i kyrkan nu är på lördagarna. Jag har hört talar om att för en 60 år sedan var det ett par som vigdes i Kålarviks kyrka på juldagen efter otterringar, annars var det sällsynt att det var vigsel i kyrkan på de stora högtidsdagarna.

Lof 68

Efter vigsel i kyrkan var det alltid kalas, eller som det sades "bröllopet", vilket var i brudens hem, och bjudna var då släktingarna till brud, och brudgum. För övrigt var det så här i Nalorvik att hela roten vortill bröllopsgårdens hörde var bjudna, det bjöds då både gamla och unga, i motsats till andra kalas, då endast de äldre, och de som vara gifta bjöds. Prästens bjöds alltid.

I hemmet var det sällan, och är så ännu, att några viges, men när det förekom var det i brudens hem, och efter var det då alltid kalas, prästens stamade då på kalaset också, för övrigt var det lika som efter kyrkavigsel.

Varför de ej vigdes i kyrkan kunde hava flera orsaker, såsom att de var rädda för att framträda där, eller om bruden tidigare fått barn, eller om hon var i grosses.

Vi hade här i Kalorvik i början på 1900 talet,
en präst, som inte tyckte om, att de vigdes
hemma. Och när det varit något par hos honom
och tagit ut lysning, och han såg att bruden
var i grosser, blev det ett riktigt strafftal
till dem, när han predikade och kom in
på äktenskapet kunde han säga: "På kommer
de med brudkronan på magen." Det var
så, att den brud som var i grosser skulle
ej bära någon krona.

I prästgården vigdes de som var fattigare,
som ej hade råd att göra stora skalor,
för efter sådan vigsel brukade det blott
vara de närmaste släktingarna. Prästen bjöd
brudparet på kaffe. Förr kunde det hända
att hustrunden gjorde bröllop på någon
flicka som tjänat en längre tid, och gjort
sig antycket på plätten. Men det har ej

förekommit sedan början på 1900 talet.

Hemnavigsel är mindre nu än på 1920 talet,
de flesta viges i kyrkan på lördagsaftn-
dagarna.

Vid dopet har här ej skett några föränd-
ringar, utan det blir efter föräldrarnas
tycke eller omständigheterna. Dop i hemmen sker
mera när det är vinter, och de ej vill taga ut
barnen. Och då är det i regel kalas, och på
vilket prästen stannar om han har tillfälle,
för övrigt är det föräldrarna och några av de
närmaste släktingarna. När det är dop i kyrkan
är det alltid i samband med gudstjänsten.
Dop i kyrkan sker näst på sommartid, och
de som bor nära kyrkan säger sina barn där.
I sakristian har jag aldrig hört att det fövärt-
tats något dop.

När det var dop i prästgården, var det ej på expedition utan i lägenheten, där de hade orgel, för det spelades och sjöngs också vid dopets förättning. Och efter brukade prästen bjuda på kaffe. fattigt folks barn döptes i allmänhet i prästgården.

Kyrktagning i hemmen har jag ej hört talas om här, men tills i början på 1920 talet var det allmänt, så jag tror ej det var någon modor, utan att hon då kyrktogs. Tills 1910 kyrktogs kvinnorna vid ingången innanför dörren, men sedan har dom kyrktagits framme vid altaret. Här har det ej riktigt upphört ännu fast det är nu mera sällan att någon kyrktogs. Men jag var här i Tälavikes kyrka en söndagen den 27 feb, och då var där både barn dop, och kyrktagning i samband med gudstjänsten.